TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2019/346

2019 m. vasario 28 d.

kuriuo skiriamas Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis žmogaus teisių klausimais

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 33 straipsnį ir 31 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2012 m. liepos 25 d. Taryba priėmė Sprendimą 2012/440/BUSP ([1]), kuriuo Stavros LAMBRINIDIS paskirtas Europos Sąjungos specialiuoju įgaliotiniu (toliau – ES specialusis įgaliotinis) žmogaus teisių klausimais. ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų terminas baigiasi 2019 m. vasario 28 d.;

(2) naujas ES specialusis įgaliotinis žmogaus teisių klausimais turėtų būti paskirtas 24 mėnesių laikotarpiui,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis

Iki 2021 m. vasario 28 d. Europos Sąjungos specialiuoju įgaliotiniu (toliau – ES specialusis įgaliotinis) skiriamas Eamon GILMORE. Taryba, remdamasi Politinio ir saugumo komiteto (toliau – PSK) vertinimu bei Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – Vyriausiasis įgaliotinis) pasiūlymu, gali nuspręsti ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimus nutraukti anksčiau.

2 straipsnis

Politikos tikslai

ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimai grindžiami Sąjungos politikos tikslais, susijusiais su žmogaus teisėmis, kaip išdėstyta Europos Sąjungos sutartyje, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, taip pat ES strateginėje programoje žmogaus teisių ir demokratijos srityje bei ES veiksmų planu žmogaus teisių ir demokratijos srityje:

a) didinti Sąjungos veiklos veiksmingumą, jos dalyvavimą ir matomumą saugant ir propaguojant žmogaus teises pasaulyje ir skatinti pozityvų naratyvą žmogaus teisių tema, visų pirma stiprinant Sąjungos bendradarbiavimą ir politinį dialogą su trečiosiomis šalimis, atitinkamais partneriais, verslo subjektais, pilietine visuomene ir tarptautinėmis bei regioninėmis organizacijomis, bei veikiant atitinkamuose tarptautiniuose forumuose;

b) visame pasaulyje didinti Sąjungos įnašą į demokratijos stiprinimą ir institucijų kūrimą, teisinę valstybę, gerą valdymą, pagarbą žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms;

c) didinti Sąjungos veiksmų žmogaus teisių srityje suderinamumą ir žmogaus teisių klausimo integravimą į visas Sąjungos išorės veiksmų sritis.

3 straipsnis

Įgaliojimai

Kad būtų pasiekti politikos tikslai, ES specialusis įgaliotinis įgaliojamas:

a) prisidėti prie Sąjungos žmogaus teisių politikos, visų pirma ES strateginės programos žmogaus teisių ir demokratijos srityje bei ES veiksmų plano žmogaus teisių ir demokratijos srityje įgyvendinimo, taip pat prie Sąjungos gairių, priemonių rinkinio ir veiksmų planų žmogaus teisių srityje įgyvendinimo, be kita ko, rengiant rekomendacijas šiuo klausimu;

b) prisidėti prie Tarybos nustatytų Sąjungos pozicijų dėl skatinimo laikytis tarptautinės humanitarinės teisės įgyvendinimo;

([1]) 2012 m. liepos 25 d. Tarybos sprendimas 2012/440/BUSP, kuriuo skiriamas Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis žmogaus teisių klausimais (OL L 200, 2012 7 27, p. 21).

c) prisidėti prie Tarybos nustatytų Sąjungos pozicijų dėl paramos tarptautinei baudžiamajai justicijai skatinimo, visų pirma Tarybos sprendimo 2011/168/BUSP ([2]) dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo, įgyvendinimo;

d) padėti įtvirtinti stipresnį Europos balsą dialoguose žmogaus teisių klausimais su vyriausybėmis trečiosiose šalyse bei tarptautinėmis ir regioninėmis organizacijomis, taip pat su pilietinės visuomenės organizacijomis ir kitais atitinkamais subjektais, siekiant užtikrinti Sąjungos žmogaus teisių politikos veiksmingumą ir matomumą; vadovauti svarbiems dialogams žmogaus teisių klausimais su trečiosiomis šalimis;

e) prisidėti prie geresnio Sąjungos politikos ir veiksmų žmogaus teisių apsaugos ir propagavimo srityse suderinamumo ir nuoseklumo, visų pirma prisidedant prie atitinkamos Sąjungos politikos formavimo;

f) konsultuojantis su valstybėmis narėmis prisidėti prie geresnio Sąjungos pozicijų, nurodytų b ir c punktuose, suderinamumo ir nuoseklumo.

4 straipsnis

Įgaliojimų vykdymas

1. ES specialusis įgaliotinis yra atsakingas už įgaliojimų vykdymą; jo veiklą prižiūri Vyriausiasis įgaliotinis.

2. PSK palaiko ypatingus ryšius su ES specialiuoju įgaliotiniu, o su Taryba ES specialusis įgaliotinis bendrauja pirmiausia per šį komitetą. PSK teikia ES specialiajam įgaliotiniui strategines gaires ir politinius nurodymus pagal jo įgaliojimus, nedarant poveikio Vyriausiojo įgaliotinio galioms.

3. ES specialusis įgaliotinis savo veiklą glaudžiai koordinuoja su Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT) ir jos atitinkamais padaliniais, kad būtų užtikrintas jų atitinkamos veiklos žmogaus teisių srityje suderinamumas ir nuoseklumas.

5 straipsnis

Finansavimas

1. Su ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų vykdymu laikotarpiu nuo 2019 m. kovo 1 d. iki 2021 m. vasario 28 d. susijusioms išlaidoms padengti skiriama orientacinė finansavimo suma yra 2 100 270,50 EUR.

2. Išlaidos tvarkomos pagal Sąjungos bendrajam biudžetui taikomas procedūras ir taisykles.

3. Išlaidos tvarkomos pagal ES specialiojo įgaliotinio ir Komisijos sudarytą sutartį. Už visas išlaidas ES specialusis įgaliotinis atsiskaito Komisijai.

6 straipsnis

Darbuotojų grupės sudarymas ir sudėtis

1. ES specialusis įgaliotinis sudaro darbuotojų grupę, neviršydamas ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų ir turimų atitinkamų finansinių išteklių. Į darbuotojų grupę įtraukiami darbuotojai, turintys profesinės patirties konkrečiose politikos srityse, kaip reikalaujama įgaliojimuose. ES specialusis įgaliotinis nedelsdamas praneša Tarybai ir Komisijai apie darbuotojų grupės sudėtį.

2. Valstybės narės, Sąjungos institucijos ir EIVT gali siūlyti deleguoti darbuotojus dirbti su ES specialiuoju įgaliotiniu. Atlyginimą tokiems deleguotiems darbuotojams moka atitinkamai siunčiančioji valstybė narė, siunčiančioji Sąjungos institucija ar EIVT. Valstybių narių į Sąjungos institucijas ar EIVT deleguoti ekspertai taip pat gali būti komandiruojami dirbti su ES specialiuoju įgaliotiniu. Pagal sutartį pasamdyti tarptautiniai darbuotojai turi turėti vienos iš valstybių narių pilietybę.

3. Visi deleguoti darbuotojai administraciniu požiūriu lieka pavaldūs atitinkamai siunčiančiajai valstybei narei, siunčiančiajai Sąjungos institucijai ar EIVT ir vykdo savo pareigas bei veikia ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų labui.

4. ES specialiojo įgaliotinio personalas bendrai įkurdinamas atitinkamuose EIVT padaliniuose ar Sąjungos delegacijose siekiant užtikrinti jų atitinkamos veiklos suderinamumą ir nuoseklumą.

([2]) 2011 m. kovo 21 d. Tarybos sprendimas 2011/168/BUSP dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo, kuriuo panaikinama Bendroji pozicija 2003/444/BUSP (OL L 76, 2011 3 22, p. 56).

7 straipsnis

ES įslaptintos informacijos saugumas

ES specialusis įgaliotinis ir jo darbuotojų grupės nariai laikosi saugumo principų ir būtiniausių standartų, nustatytų Tarybos sprendimu 2013/488/ES ([3]).

8 straipsnis

Prieiga prie informacijos ir logistinė parama

1. Valstybės narės, Komisija, EIVT ir Tarybos generalinis sekretoriatas užtikrina, kad ES specialiajam įgaliotiniui būtų suteikta prieiga prie visos reikiamos informacijos.

2. Sąjungos delegacijos ir valstybių narių diplomatinės atstovybės tinkamu būdu teikia ES specialiajam įgaliotiniui logistinę paramą.

9 straipsnis

Saugumas

Vadovaudamasis Sąjungos politika dėl personalo, išsiųsto už Sąjungos ribų vykdyti veiksmus pagal Sutarties V antraštinę dalį, saugumo, ES specialusis įgaliotinis, laikydamasis savo įgaliojimų ir atsižvelgdamas į saugumo padėtį jo atsakomybei priskirtoje teritorijoje, imasi visų praktiškai įgyvendinamų priemonių viso tiesiogiai ES specialiajam įgaliotiniui pavaldaus personalo saugumui užtikrinti, visų pirma:

a) sudarydamas konkretų saugumo planą, grindžiamą EIVT pateiktomis gairėmis, apimantį konkrečias fizines, organizacines ir procedūrines saugumo priemones, kuriuo reglamentuojamas personalo saugaus atvykimo į jo atsakomybei priskirtą teritoriją ir judėjimo toje teritorijoje valdymas, taip pat saugumo incidentų valdymas, ir nustatomas nenumatytų atvejų bei evakuacijos planas;

b) užtikrindamas, kad visi už Sąjungos ribų išsiųsti personalo nariai būtų apdrausti didelės rizikos draudimu, reikalingu dėl sąlygų jo atsakomybei priskirtoje teritorijoje;

c) užtikrindamas, kad prieš atvykstant ar atvykus į jo atsakomybei priskirtą teritoriją būtų organizuotas visų ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės narių, kurie turi būti išsiųsti už Sąjungos ribų, įskaitant vietoje pagal sutartį įdarbintus darbuotojus, atitinkamas mokymas saugumo klausimais, atsižvelgiant į EIVT nustatytą rizikos lygį toje teritorijoje;

d) užtikrindamas, kad būtų įgyvendinamos visos sutartos rekomendacijos, pateiktos remiantis reguliariais saugumo įvertinimais, ir kad Tarybai, Vyriausiajam įgaliotiniui bei Komisijai raštu būtų teikiamos jų įgyvendinimo ir kitų saugumo klausimų ataskaitos, sudarančios pažangos ataskaitų ir įgaliojimų vykdymo ataskaitos dalį.

10 straipsnis

Ataskaitų teikimas

ES specialusis įgaliotinis Vyriausiajam įgaliotiniui ir PSK reguliariai teikia ataskaitas žodžiu ir raštu. ES specialusis įgaliotinis prireikus taip pat teikia ataskaitas Tarybos darbo grupėms, visų pirma Žmogaus teisių darbo grupei. Reguliariai teikiamos ataskaitos platinamos per COREU tinklą. ES specialusis įgaliotinis gali teikti ataskaitas Užsienio reikalų tarybai. Pagal Sutarties 36 straipsnį ES specialusis įgaliotinis gali dalyvauti informuojant Europos Parlamentą.

11 straipsnis

Koordinavimas

1. ES specialusis įgaliotinis prisideda prie Sąjungos veiksmų vieningumo, nuoseklumo ir veiksmingumo bei padeda užtikrinti, kad visų Sąjungos priemonių ir valstybių narių veiksmų būtų imamasi nuosekliai, siekiant Sąjungos politikos tikslų. ES specialiojo įgaliotinio veikla koordinuojama su valstybių narių ir Komisijos veikla, taip pat atitinkamai su kitų ES specialiųjų įgaliotinių veikla. ES specialusis įgaliotinis reguliariai informuoja valstybių narių atstovybes ir Sąjungos delegacijas.

([3]) 2013 m. rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimas 2013/488/ES dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 274, 2013 10 15, p. 1).

2. Vietos lygiu glaudus ryšys palaikomas su atitinkamais valstybių narių atstovybių vadovais, Sąjungos delegacijų vadovais, taip pat, kai tinkama, su bendros saugumo ir gynybos politikos misijų ir operacijų vadovais ar vadais ir su kitais ES specialiaisiais įgaliotiniais. Jie deda visas įmanomas pastangas, kad padėtų ES specialiajam įgaliotiniui vykdyti įgaliojimus.

3. ES specialusis įgaliotinis taip pat palaiko ryšius su kitais tarptautiniais ir regioniniais subjektais centrinių būstinių ir vietos lygiu ir siekia papildomumo ir sinergijos su jų veiksmais. ES specialusis įgaliotinis siekia palaikyti reguliarius ryšius su pilietinės visuomenės organizacijomis tiek centrinių būstinių lygiu, tiek vietos lygiu.

12 straipsnis

Peržiūra

Šio sprendimo įgyvendinimas ir jo suderinamumas su kitais Sąjungos įnašais yra nuolat peržiūrimi. ES specialusis įgaliotinis Tarybai, Vyriausiajam įgaliotiniui ir Komisijai reguliariai teikia pažangos ataskaitas ir ne vėliau kaip 2020 m. lapkričio 30 d. pateikia išsamią įgaliojimų vykdymo ataskaitą.

13 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Jis taikomas nuo 2019 m. kovo 1 d.

Priimta Briuselyje 2019 m. vasario 28 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. CIAMBA